

Sygn. akt VU 1285/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Paweł Lasoń

Protokolant Iwona Jasińska

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku H. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury górniczej

na skutek odwołania H. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 13 października 2015 r. sygn. (...) -SP- (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje H. K. (2) prawo do emerytury górniczej od dnia 3 sierpnia 2015 roku;

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz wnioskodawcy H. K. (2) kwotę 180 zł (słownie sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt V U 1285/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 października 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 z późniejszymi zmianami) odmówił wnioskodawcy H. K. (1) prawa do emerytury górniczej.

Powyższą decyzję zaskarżył wnioskodawca w dniu 17 listopada 2015 roku. Wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i uwzględnienie okresu pracy górniczej świadczonej na rzecz (...) B. z siedzibą w R. w okresie 1 grudnia 1993 roku do 16 listopada 2006 roku oraz od 17 listopada 2006 roku do 17 stycznia 2007 roku w wymiarze półtorakrotnym oraz zasądzenia kosztów postępowania.

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił co następuje :

Wnioskodawca H. K. (1) urodzony w dniu (...), w dniu

7 sierpnia 2015 roku wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury górniczej. Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4v akt emerytalnych)

Wnioskodawca ukończył naukę w Zespole Szkół Zawodowych- (...) w T. w 1975 roku. Od dnia 4 czerwca 1976 roku do dnia 31 grudnia 1979 roku wnioskodawca był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. na stanowisku pomocnika maszynisty żurawia wieżowego oraz po

ukończeniu kursu na maszynistę żurawia wieżowego i uzyskaniu odpowiednich kwalifikacji na stanowisku maszynisty żurawia wieżowego. Kolejno od dnia 25 stycznia 1980 roku do 31 listopada 1992 roku pracował jako operator maszyn budowlanych w (...) w Zakład (...).

(dowód: świadectwo pracy, k.10-10v akt pracowniczych, umowa o pracę, k. 1,5 akt pracowniczych, angaże, k. 8-14,19-21 akt pracowniczych)

W okresie spornym od 1 grudnia 1993 roku do 16 listopada 2006 roku pracował w (...) na stanowisku mechanika maszyn i układów KTZ. Natomiast w dalszym okresie spornym od 17 listopada 2006 roku do 17 stycznia 2007 roku nazwa jego stanowiska brzmiała: mechanik maszyn i urządzeń górniczych w przodku.

Pracując na stanowiskach mechanik maszyn i urządzeń układu KTZ oraz mechanik maszyn i urządzeń górniczych w oddziałach nz-3/nz-2/m-4, wykonywał czynności związane z remontami głównymi koparek, zwałowarek i przenośników taśmowych, przebudową konstrukcji stacji przenośnikowych na Odkrywce B. i Odkrywce S.. Zmiana oddziału wynikała wyłącznie z zmian organizacyjnych, nie doszło to zmiany zakresu prac. Ubezpieczony pracuje w oddziale mechanicznym. Naprawa obejmowała maszyny górnicze podstawowe: to jest koparki, zwałowarki i przylegające do nich podzespoły, takie jak wozy kablowe i stoły załadownicze, żurawie taśmociągi, które znajdują się przy koparce głównej. Koparka główna to koparka znajdująca się bezpośrednio w przodku. Jej praca to zdejmowanie nadkładu i wydobywanie pokładu węgla. Praca odbywała się tylko w terenie, we wkopie. Skarżący wykonywał w trakcie pracy wymiany napędu taśmy na koparce, naprawy zwałowarek oraz wózków załadowniczych i zrzutowych znajdujących się przy tych maszynach. Podczas pracy na koparce skarżący dokonywał wymiany przekładni, silnika do przekładni, łożysk na bębnach. Wnioskodawca zajmował się również wymianą olejów w przekładniach, wymianą gąsienic układu jezdnego, pracą przy wciągarkach, wymianą zużytych okładzin hamulców wciągarek, naprawą konstrukcji koła czerpakowego, które uszkadza urobek w trakcie pracy koła czerpakowego oraz wymianą ślizgów w miejscach kontaktów z urobkiem. W czasie prac wnioskodawcy maszyny były zatrzymywane. Ubezpieczony zajmował się obsługą 12 koparek i 6 zwałowarek. H. K. (1) zajmował się również naprawą układu gąsienicowego. Wnioskodawca otrzymuje tzw. wykopowe, które otrzymują pracownicy wykonujący pracę w wykopie. Skarżący pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wnioskodawca podczas czasu pracy przebywał w wykopie około 7 godzin.

(dowód: karta obiegowa, k. 30 akt pracowniczych, zgoda na przeniesienie, k. 31 akt pracowniczych, angaże, k. 32-33,38,39-40,43,51,58,61,69,76,81,85,90,93,95 zaświadczenie lekarskie, k. 60,77,79,89,86,92,94,97 akt pracowniczych, zaświadczenie pracy, k.42 akt pracowniczych, wniosek o zmianę nazwy stanowiska, k. 56 akt pracowniczych, charakterystyka zajmowanych stanowisk, k. 12 akt sprawy, zeznania świadka A. B., od minuty 4:43 do 22:58 minuty, protokół z rozprawy z dnia 5 sierpnia 2016 roku, k. 39-41 akt sprawy, zeznania świadka C. B., od minuty 22:58 do 33:40 minuty, protokół z rozprawy z dnia 5 sierpnia 2016 roku, k. 39-41 akt sprawy, zeznania świadka T. M., od minuty 33:40 do 42:51 minuty, protokół z rozprawy z dnia 5 sierpnia 2016 roku, k. 39-41 akt sprawy, zeznania wnioskodawcy, od min 4:47 do 17:12 minuty, protokół z rozprawy z dnia 21 października 2016 roku, k. 47-47v akt sprawy)

Od dnia 18 stycznia 2007 roku do nadal jest zatrudniony na stanowisku rzemieślnika na odkrywce bezpośrednio w przodku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na koparkach i zwałowarkach wykonujący prace górnicze, mechaniczne przy obsłudze, konserwacji, montażu i demontażu tych maszyn i urządzeń.

(dowód: zgłoszenie zmiany wykonywania pracy górniczej, k. 57 akt pracowniczych)

Powołana w dniu 5 grudnia 2008 przez pracodawcę roku wnioskodawcy Komisja Weryfikacyjna w oparciu o dokumenty i zeznania świadków określiła, że H. K. (1):

- w okresie od 1 grudnia 1993 roku do 17 stycznia 2007 roku wykonywał pracę w wymiarze półtorakrotnym, przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury

(dowód: protokół z posiedzenia Komisji weryfikacyjnej dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, na których okresy pracy zalicza się w wymiarze półtorakrotnym, k. 9 akt ZUS)

W dniu 24 lipca 2015 roku (...) z siedzibą w R. wystawił wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy górniczej, w którym wskazał, że:

- w okresie od dnia 1 grudnia 1993 roku do nadal pracował na stanowisku rzemieślnik zatrudniony na odkrywce bezpośrednio w przodku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na koparkach i zwałowarkach wykonujących prace mechaniczne oraz przy obsłudze konserwacji, montażu i demontażu tych maszyn i urządzeń. Rozporządzenie z dnia 23.12.1994 roku zał. 3, Dz.III, poz. 7.

(dowód: świadectwo wykonywania pracy górniczej, k. 8 akt ZUS)

Sąd Okręgowy

dokonał następującej oceny dowodów i zważył co następuje :

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Przesłanki nabycia prawa do emerytury górniczej określa ustawa z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z art. 50 a ust 1 i 2 ustawy górnicza emerytura przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) ukończył 55 lat życia;
- 2) ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat.

Powyższe wiąże się z koniecznością ustalenia czy praca wykonywana przez wnioskodawcę od dnia 1 grudnia 1993 roku do 16 listopada 2006 roku oraz od 17 listopada 2006 roku do 17 stycznia 2007 roku, wyczerpuje przesłanki z art. 50 c ust 1 pkt 4 ustawy czy też dodatkowo charakteryzuje się przesłankami z art. 50d ustawy, a w konsekwencji z koniecznością ustalenia czy bezspornie wykonywana przez wnioskodawcę praca górnicza była jednocześnie pracą, o której mowa w art. 50 d.

Zgodnie z art. 50 c ust. 1 pkt 4 za pracę górniczą uważa się zatrudnienie na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz **przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych**, a także w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa.

Z kolei zgodnie z treścią pkt 32 Załącznika nr 2 do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz.U. z 1995 roku, Nr 2, poz. 8) zawierającego wykaz stanowisk pracy, na których zatrudnienie na odkrywce w kopalniach węgla brunatnego oraz przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń węgla brunatnego uważa się za pracę górniczą takimi stanowiskami są: **rzemieślnicy i inni robotnicy zatrudnieni na stałe na odkrywce przy wykonywaniu bieżących robót montażowych**, konserwacyjnych i remontowych: ślusarze, spawacze, elektrycy, mechanicy, monterzy, wulkanizatorzy, automatycy, cieśle.

Natomiast stosownie do treści pkt 7 dział III Załącznika nr 3 ww. Rozporządzenia zawierającego wykaz stanowisk pracy, na których okresu w kopalniach węgla brunatnego zalicza się w wymiarze półtorakrotnym osobą spełniającą warunki do uznania jej pracy za pracę górniczą w wymiarze półtorakrotnym jest: **rzemieślnik zatrudniony na odkrywce bezpośrednio w przodku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na koparkach i zwalówkach, wykonujący prace** górnicze, **mechaniczne**, elektryczne i hydrauliczne **przy obsłudze, konserwacji, montażu i demontażu tych maszyn i urządzeń.**

Należy tym miejscu jednocześnie z całą mocą podkreślić, iż zgodnie z art. 50d ust. 1 pkt 1 ww. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej półtorakrotnemu przeliczeniu podlegają tylko okresy pracy górniczej wykonywanej "w przodkach bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębieniu szybów i robotach szybowych".

Wykaz stanowisk pracy wykonywanej w przodkach uwzględnianej w rozmiarze półtorakrotnym, powinno ustalić rozporządzenie wydane na podstawie delegacji ustawowej z art. 50d ust. 3. Ponieważ rozporządzenie takie nie zostało wydane, obowiązuje nadal (z mocy art. 194 wskazanej ustawy) wykaz stanowisk zawarty w załączniku nr 2 i 3 do ww. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz. U. z 1995 roku Nr 2, poz. 8), wydanego na podstawie upoważnienia zawartego w art. 5 ust. 5 i art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 1 lutego 1983 roku o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (tekst jedn.: Dz. U. z 1995 roku, Nr 30, poz. 154).

Z zestawienia powyższych przepisów jednoznacznie wynika, że nie każda praca wykonywana na odkrywce, może być zaliczona do pracy górniczej, chodzi bowiem wyłącznie o prace wymienione jako górnicze w art. 50c.

Z przepisów wynika również, że nie każda praca górnicza, nawet wykonywana w obrębie przodków eksploatacyjnych na stanowiskach określonych w ww. rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej, może być kwalifikowana jako zaliczana w wymiarze półtorakrotnym. W judykaturze podkreśla się bowiem konieczność odróżnienia „zwykłej” pracy górniczej górnika kopalni węgla brunatnego wykonywanej na stanowiskach określonych w załączniku nr 2 do ww. Rozporządzenia od kwalifikowanej pracy górniczej wykonywanej na stanowiskach wymienionych w załączniku nr 3 do ww. Rozporządzenia. Rodzaj zaś prac podlegających zaliczeniu w wymiarze półtorakrotnym zasadniczo został scharakteryzowany w przepisie art. 50d ust. 1. pkt 1 ustawy emerytalnej. Z treści załącznika nr 3 do ww. rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1994 roku wynika bowiem, iż w wymiarze półtorakrotnym mogą być uznane tylko czynności wykonywane przez górnika, które zostały wskazane w tym załączniku i na wskazanych tam stanowiskach oraz

jednocześnie tylko takie, które spełniają warunki przepisu art. 50 d ust. 1 pkt 1 ustawy, tj. bezpośrednio są związane z robotami prowadzonymi w przodkach przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz inne prace przodkowe, a zatem takie, które należy wiązać z bezpośrednim i zasadniczym procesem produkcyjnym zakładu górniczego polegającym na urobku i wydobywaniu kopalin. Chodzi wyłącznie o czynności stanowiące element ciągu technologicznego bezpośrednio związane z procesem wydobywania węgla. Wykaz stanowisk pracy, określony pomocniczo w załączniku nr 3 do rozporządzenia odnosi się zatem wyłącznie do wykonywanych zadań, jeżeli spełniają one kryterium miejsca wykonywania pracy i jej charakteru określonego w przepisie art. 50 d ust. 1 pkt 1 ustawy. Wykładnia przepisów załącznika nr 3 do ww. rozporządzenia dokonywana w oderwaniu od unormowania ustawowego prowadziłyby do sytuacji, w której każdą pracę górnika kopalni odkrywkowej wykonywaną na terenie wyrobiska należałoby uwzględniać w takim korzystnym wymiarze. Tymczasem przeczy temu jednoznacznie treść ww. przepisów. A contrario – jako prace wymienione w załączniku nr 3 do rozporządzenia mogą być uznane tylko takie czynności wykonywane przez górnika, które bezpośrednio związane są z robotami prowadzonymi w przodkach przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach. Z kolei użyte pojęcie inne prace przodkowe należy wiązać z bezpośrednim i zasadniczym procesem produkcyjnym zakładu górniczego, polegającym na wydobywaniu urobku i wydobywaniu kopalin (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 roku, I UK 236/09; z dnia 22 kwietnia 2011 roku, I UK 360/10; z dnia 16 czerwca 2011 roku, I UK 381/10; 4 kwietnia 2012 roku, I UK 440/11; z dnia 28 kwietnia 2010 roku, I UK 339/09; opubl LEX; z dnia 18 marca 2015 roku, I UK 280/14, Legalis i wskazane w nim orzecznictwo).

Dla oceny, czy ubezpieczony H. K. (1) pracował na stanowisku uprawniającym do przeliczenia spornych okresów pracy w wymiarze półtorakrotnym, istotne znaczenie miał przede wszystkim rodzaj powierzonej mu pracy (rzeczywiście wykonywanych zadań pracowniczych), tj. rodzaj wykonywanych czynności związanych z obsługą konkretnych wskazanych w przepisach urządzeń i maszyn oraz miejsce ich wykonywania.

W sprawie w celu zaliczenia prac wnioskodawcy do prac wskazanych w pkt 7 dział III załącznika nr 3 ww. rozporządzenia musiałyby być to prace mechaniczne wykonywane w pełnym wymiarze czasu pracy i stale w przodku na koparce wielonaczyniowej lub zwałowarce, przy obsłudze, konserwacji, demontażu i montażu maszyn – koparki wielonaczyniowej, zwałowarki, które to prace są jednocześnie pracami bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku lub innymi pracami przodkowymi, tj. również łączącymi się z bezpośrednimi i zasadniczymi procesami produkcyjnymi zakładu górniczego, a związanymi z pozyskaniem węgla czyli z procesami urabiania lub ładowania urobku lub przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach – por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2012 roku, I UK 295/11, OSNPiSP 2013, nr 3-4, poz. 38; z dnia 28 kwietnia 2010 roku, I UK 339/09, LEX; wyroki SA w Katowicach z dnia 22 listopada 2012 roku, IIIAUa 437/12, LEX; z dnia 25 marca 2010 roku, IIIAUa 3150/09, LEX; z dnia 30 stycznia 2013 roku, IIIAUa 832/12, LEX; z dnia 28 czerwca 2013 roku, IIIAUa 1952/12, LEX; z dnia 18 marca 2015 roku, I UK 280/14, Legalis i wskazane w nim orzecznictwo.

W pierwszej kolejności należy podnieść, iż kluczową kwestią jest pojęcie przodka. Przepisy nie definiują pojęcia przodka i prac przodkowych. Jednocześnie z potocznego rozumienia tego pojęcia, w tym także używanego przez świadków, wnioskodawcę, czy pracodawcę w charakterystyce stanowiska pracy wnioskodawcy, wynikało, iż osoby te pojmują przodek jako miejsce pracy, które znajduje się w bezpośredniej bliskości koparki wielonaczyniowej, tam gdzie koparka wielonaczyniowa urabia urobek.

Przyjęcie tezy, że przodkiem w kopalni węgla brunatnego jest każde miejsce prowadzenia robót górniczych związanych z odwadnianiem, udostępnianiem i eksploatacją złoża kopaliny, jej transportem i transportem nadkładu, a nadto zwałowaniem nadkładu, a następnie rekultywacją wyrobisk i zwałowisk, (związane z pracą koparek, spycharek, ładowarek, zwałowarek) nie odpowiada pojęciu "pracy przodkowej", wynikającej z wykładni przepisów art. 50d ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. (tak por. wyrok SA w Katowicach z dnia 16 kwietnia 2014 roku, IIIAUa 1121/13, LEX). W orzecznictwie SN kwestionuje się również zasadność rozszerzania samego pojęcia przodka wydobywczego, zauważając, że nie do zaakceptowania jest zapatrywanie, żeby miejsce

przodka rozciągać na całą linię taśmociągów transportujących urobek, gdyż pojęcie przodka straciłoby swe znaczenie i tym sposobem nie można zaakceptować definicji "przodka", która wynika z opinii naukowo-technicznej i obejmuje wszystkie czynności związane z transportem kopaliny, realizowane w ramach ruchu zakładu górniczego (wyr. SN z 5 maja 2011 roku, I UK 395/10, Legalis).

Z powyższego wynika, iż pojęcie przodka musi być wykładane przez Sąd w sposób ścisły i ograniczać się wyłącznie do miejsca pracy koparek wielonaczyniowych, albo jej bezpośredniego sąsiedztwa, w którym wydobywa się urobek. Praca przodowa polega zaś na urabianiu i ładowaniu urobku lub nakładu, albo jest bezpośrednio związana z procesem urabiania urobku.

Nie może budzić wątpliwości dokonując analizy treści zeznań świadków i wnioskodawcy oraz dokumentów załączonych do wniosku o emeryturę i charakterystyki pracy wnioskodawcy, że wnioskodawca pracował w przodku i to przodku eksploatacyjnym wykonując prace mechaniczne bezpośrednio na maszynach podstawowych, tj. koparkach wielonaczyniowych i zwałowarkach. Wnioskodawca bowiem w okresie zatrudnienia **od dnia 1 grudnia 1993 roku do 16 listopada 2006 roku oraz od 17 listopada 2006 roku do 17 stycznia 2007 roku**, pracował na oddziale m-4. Jest to oddział remontowy zajmujący się jedynie maszynami podstawowymi, odpowiadającymi za pobranie urobku z pokładu, ewentualnie w przypadku zwałowarek umieszczenia nakładu na hałdzie. Są to zatem maszyny, których raca stanowi esencję działalności kopalni odkrywkowej. Nazwy oddziału zmieniały się, w 1993 roku nazywał się nz-3, w 2001 nazwa oddziału zmieniła się na nz-2, a od 2009 roku m- 4. Jednakże niezależnie od nazwy był to oddział bieżącego utrzymania ruchu koparek nakładowych i zwałowarek. Maszyny te pracują przy urabianiu urobku. Są to maszyny podstawowe pracujące w przodku.

Z poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych wynika zatem, iż zarówno miejsce wykonywania pracy przez wnioskodawcę, jak i maszyny na których wykonywał prace mechaniczne, spełniały przesłanki z pkt 7 dział III załącznika nr 3 ww. rozporządzenia w związku z art. 50 d ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej.

Z analizy powołanych przepisów wynikało jednakże w związku z ustawowym określeniem pojęcia pracy w przodkach, że dla zaliczenia pracy do stażu w wymiarze półtorakrotnym nie chodzi o jakąkolwiek pracę w przodku przy maszynach podstawowych, a wyłącznie o pracę rzemieślnika zatrudnionego na odkrywce bezpośrednio w przodku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na koparkach i zwałowarkach, wykonujący prace górnicze, mechaniczne, przy obsłudze, konserwacji, montażu i demontażu tych maszyn i urządzeń, która to praca polega na montażu, likwidacji i transporcie obudów maszyn ładujących i transportujących w przodkach. Pod określeniem "inne prace przodkowe" należy zaś rozumieć inne prace górnicze w przodku, jednakże rodzajowo nie mniej obciążające niż wymienione w powołanym przepisie ustawy art. 50d ust. 1 pkt 1.

Z powyższych rozważań wynika zatem, iż przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury pracownikom w kopalni węgla brunatnego zalicza się w wymiarze półtorakrotnym czas pracy górniczej w przodku tylko wówczas, gdy spełnia łącznie wszystkie wskazane w powołanych przepisach przesłanki: co do miejsca wykonywania, co do rodzaju czynności, co do obsługi wskazanych w tym przepisie maszyn i urządzeń. Wypełnienie np. jedynie warunku pracy w przodku nie jest zatem wystarczające do uznania, że praca ta spełnia definicję z art. 50 d ust. 1 pkt 1 i znajduje się w wykazie III załącznika 3 poz. 7 czy poz. 1 rozporządzenia.

Na podstawie ww. materiału dowodowego w postaci zeznań świadków i dokumentacji uznanego za wiarygodny jako bezsporny, jasny i korespondujący ze sobą należało stwierdzić, iż odnośnie zatrudnienia na oddziale m-4, brygada, w której zatrudniony był wnioskodawca, zajmowała się w właściwie bieżącą obsługą, konserwacją, naprawami, demontażem i montażem podzespołów i zespołów maszyn podstawowych tj. koparek, zwałowarek w przodku eksploatacyjnym. Brygada zajmowała się wyłącznie tymi maszynami podstawowymi. Nie zajmowała się całym układem KTZ, nie zajmowała się taśmociągami. Wykonywała naprawy, usuwała awarie, wykonywała demontaż i montaż podzespołów i zespołów koparek i zwałowarek. Wnioskodawca wykonywał z pracownikami brygady bieżące naprawy koparek i zwałowarek w razie ich awarii. Brygada udawała się na przodek i usuwała awarię od strony mechanicznej. Demontowała uszkodzoną część i montowała nową, w razie konieczności i możliwości dokonywała

naprawy na miejscu na maszynie uszkodzonej części. W czasie prac wnioskodawcy maszyny podstawowe były zatrzymane, ale nie da się takiego rodzaju prac wykonać w trakcie ich ruchu. W kopalni jest kilkanaście koparek i permanentnie któraś z nich poddawana jest tego rodzaju pracom konserwacyjnym. Podczas pracy na koparce skarżący dokonywał wymiany przekładni, silnika do przekładni, łożysk na bębnach. H. K. (1) naprawiał również przylegające do koparek i zwałowarek podzespoły, takie jak wozy kablowe i stoły załadownicze, żurawie, taśmociągi, koła czerpakowe, które uszkadza urobek w trakcie pracy koła czerpakowego oraz wymianą ślizgów w miejscach kontaktów z urobkiem, znajdujących się przy koparce.

Oprócz naprawy wnioskodawca wykonywał też prace polegające wymianie olejów w przekładniach, wymianie gąsienic układu jezdnego, pracy przy wciągarkach, wymianie zużytych okładzin hamulców wciągarek.

Charakter pracy wnioskodawcy w całym okresie od dnia **1 grudnia 1993 roku do 16 listopada 2006 roku i od 17 listopada 2006 roku do 17 stycznia 2007 roku** na oddziale m-4 nie zmienił się. W pełnym wymiarze czasu pracy i stale pracował przy bieżącą obsługą, konserwacją, naprawami, demontażem i montażem podzespołów i zespołów koparek i zwałowarek w przodku eksploatacyjnym wykonując prace przy naprawie, konserwacji części maszyn oraz przy demontażu i montażu podzespołów. Z ustaleń dokonanych w niniejszej sprawie przez Sąd w oparciu o zeznania wnioskodawcy i świadków oraz na podstawie dokumentów z akt osobowych wynika, iż ubezpieczony w spornym okresie pracował na oddziale m-4 jako rzemieślnik zatrudniony na odkrywce bezpośrednio w przodku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na koparkach i zwałowarkach, wykonujący prace mechaniczne przy konserwacji, remontach, montażu, demontażu wymiany uszkodzonych lub zużytych części i podzespołów tych maszyn i urządzeń oraz przy ich naprawie. Prace te wyczerpywały pojęcie prac przodkowych jako pozostających w bezpośrednim związku z procesem urabiania i pozyskiwania urobku oraz przy likwidacji i transporcie maszyn urabiających w przodkach.

Dokonana przez pracodawcę w świadectwie pracy kwalifikacja zajmowanego przez pracownika stanowiska, jak i kwalifikacja tego stanowiska na podstawie protokołu komisji weryfikacyjnej nie przesądzała o zaliczeniu zatrudnienia na tymże stanowisku do pracy górniczej, w tym pracy kwalifikowanej w wymiarze półtorakrotnym, ale potwierdza poczynione przez Sąd ustalenia faktyczne.

Należy podkreślić, iż prace na odkrywce w kopalniach węgla brunatnego jest odpowiednikiem pracy w przodkach pod ziemią, gdy polega na zatrudnieniu przy pracach bezpośrednio łączących się z procesami związanymi z pozyskiwaniem węgla brunatnego ze złoża. Praca rzemieślnika tylko wówczas będzie zaliczona w wymiarze półtorakrotnym, gdy rzemieślnik ten wykonuje pracę w przodku polegającą na konserwacji, montażu i demontażu części tych maszyn podstawowych. Prace te zatem były całkowicie odmienne od prac, o których mowa w załączniku 2 poz. 32 Rozporządzenia w związku z art. 50 c ust. 1 pkt 4 ustawy, do których stosuje się przelicznik 1,2, a które wykonywane są na terenie odkrywki. Skoro zatem wnioskodawca wykonywał pracę w miejscu, gdzie odbywało się urabianie urobku przy pomocy maszyn urabiających – koparek i zwałowarek, a także jego praca była związana bezpośrednio z zakresem robót wymienionych w art. 50 d ust.1 pkt 1 na maszynach podstawowych – koparkach i zwałowarkach, o których to pracach jest mowa w wykazie III załącznika 3 poz. 7 czy poz. 1 rozporządzenia oznaczało to, że w spornym okresie mimo nazwania jego stanowiska pracy jako mechanika maszyn i urządzeń układu KTZ czy mechanika maszyn urządzeń górniczych w przodku wykonywał pracę w przodku kwalifikowaną w wymiarze półtorakrotnym, do których należy zastosować przelicznik 1,8 do wysokości przyznanej emerytury.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U z 2013r., poz. 490 ze zm.).